

Uchwała Nr 4200/V/172/2023

V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 15 grudnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Mysłowice projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Mysłowice

Na podstawie art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz art. 13 pkt 12, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **negatywną** opinię o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Mysłowice projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Mysłowice.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, po dokonaniu analizy przedłożonego przez Prezydenta Miasta Mysłowice projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Mysłowice, stwierdza co następuje:

Projekt opracowany został w formie przyszej uchwały Rady Miasta Mysłowice w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta i obejmuje lata 2024-2041.

Projekt ten zawiera elementy określone w art. 226 ust. 1-4 ustawy o finansach publicznych.

Okres objęty wieloletnią prognozą finansową jest zgodny z wymogami określonymi w art. 227 ustawy o finansach publicznych.

Wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej i w projekcie budżetu na 2024 rok są ze sobą zgodne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów i wynoszą odpowiednio:

- deficyt w wysokości 39.737.933,79 zł,
- przychody w wysokości 54.883.353,55 zł,
- rozchody w wysokości 15.145.419,76 zł.

Dochody i wydatki bieżące na lata objęte prognozą ustalone zostały przy zachowaniu relacji, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W 2024 roku dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 8.382.736,97 zł, zatem spełniony został wymóg wynikający z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem wymogu, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Na koniec 2024 roku planowany dług Miasta wynosi 176.387.579,50 zł, co stanowi 35,4% planowanych dochodów ogółem. W kolejnych latach dług maleje i zgodnie z przedłożoną prognozą zostanie całkowicie spłacony w 2041 roku.

Upoważnienia dla Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań i przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych zostały prawidłowo określone.

Z przedłożonego projektu wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w kolejnych latach Miasto planuje znaczne nadwyżki operacyjne, i tak: w 2025 r. - kwota 44.214.169,76 zł, w 2026 r. - kwota 49.445.419,76 zł, w 2027 r. - kwota 51.445.419,76 zł, w 2028 r. - kwota 42.245.419,76 zł (średnia wykonana nadwyżka operacyjna z ostatnich czterech lat wyniosła 23.103.547,30 zł). Skład ocenia, że uzyskanie tak wysokich nadwyżek operacyjnych jest niemożliwe, wymagałoby bowiem podjęcia szeregu działań oszczędnościowych, zwłaszcza w zakresie wydatków bieżących, jak i działań mających na celu maksymalizowanie dochodów bieżących. W objaśnieniach do przedłożonego projektu wieloletniej prognozy finansowej nie przedstawiono projektu takich działań.

Ponadto odnosząc się do wielkości danych przedstawionych w projekcie wieloletniej prognozie finansowej, Skład Orzekający wyraża opinię że zaplanowane kwoty dochodów bieżących i wydatków bieżących w latach objętych prognozą są nierealistyczne. W okresie objętym wieloletnią prognozą finansową Miasto nie zastosowało do planowania wydatków bieżących 2025 r., 2026 r. i 2029 r. (a w 2029 r. również dochodów bieżących) wskaźników makroekonomicznych zawartych w Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja październik 2023 r.).

W 2024 r. wydatki bieżące zaplanowano w wysokości 448.853.255,68 zł, tj. w kwocie o 5.060.230,38 zł niższej niż zaplanowane wydatki bieżące w 2023 r. Zaniepokojenie Składu budzi zaplanowanie w 2024 r. w ramach wydatków bieżących - wydatków na wynagrodzenia i pochodne - w kwocie o 9.549.587,11 zł niższej niż planowane z tego tytułu wydatki 2023 roku, a także o 3.955.663,80 zł niższej niż wykonane z tego tytułu wydatki w 2022 r. Również w 2025 r.

planowane wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych są mniejsze niż plan wydatków na wynagrodzenia w 2023 roku (różnica 4.147.315,77 zł).

W objaśnieniach do projektu wieloletniej prognozy finansowej nie odniesiono się szczegółowo do wielkości planowanych wydatków bieżących w 2024 r. i kolejnych latach. Z załączonych objaśnień wynika, że:

„...W planie wydatków bieżących WPF uwzględniono:

- 1. obsługę długu w związku z zaciągniętymi długoterminowymi zobowiązaniami z tytułu pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, jak też potencjalnych spłat z tytułu udzielonych przez Miasto poręczeń i gwarancji zgodnie z podpisanymi umowami,*
- 2. realizowanie strategii, kierunków działań i programów uchwalonych przez Radę Miasta.*

W wydatkach bieżących ujęte zostały wydatki związane z funkcjonowaniem miasta, w tym także umowy na zobowiązania, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Jednakże należy zwrócić uwagę na konieczność podjęcia kolejnych działań ograniczających przede wszystkim wydatki bieżące.

W ramach planowanych przedsięwzięć ujęte jest zadanie pod nazwą „Rozliczenie z GZM”, gdzie wykazane środki w planie roku 2024 stanowią rozliczenie roku 2022 zgodnie z decyzją oraz roku 2023”.

„...W wydatkach bieżących zaplanowano środki niezbędne na obsługę długu uwzględniając stan zadłużenia pozostający do spłaty w danym roku budżetowym oraz warunki zawarte w umowach pożyczek, jak również umowach w zakresie emisji obligacji.

Wydatki z tytułu udzielonych poręczeń zaplanowane są do roku 2032 zgodnie z zawartymi umowami oraz planowanymi zobowiązaniami z tego tytułu. Poręczenia obejmują potencjalne wypłaty za zobowiązania MPWiK Sp. z o.o. na zadanie „Gospodarka wodno-ściekowa”.

Należy zaznaczyć, iż MPWiK Sp. z o.o. na bieżąco reguluje w 2023 roku swoje zobowiązania, dzięki czemu Miasto nie musiało uruchamiać poręczeń”.

Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w przytoczonych objaśnieniach do projektu wieloletniej prognozy finansowej nie zostały wyjaśnione i uwiarygodnione wielkości przyjętych w latach 2024-2025 wydatków bieżących (zwłaszcza w zakresie znacznego obniżenia planu na wynagrodzenia i pochodne) - brak objaśnień z jakich tytułów i w jakich wielkościach mają wystąpić oszczędności w wydatkach bieżących w tych latach.

Skład Orzekający zwraca również uwagę na wysoki poziom planowanych w 2024 r. dochodów z tytułu sprzedaży majątku, gdzie zaplanowano kwotę 8.717.000,00 zł (w poprzednich latach z tego tytułu uzyskiwano odpowiednio: w 2020 r. - 5.957.891,02 zł, w 2021 r. - 5.623.306,51 zł, w 2022 r. - 4.051.176,35 zł, w 2023 r. na koniec III kwartału - 2.388.764,88 zł na planowane 8.165.734,52 zł).

W objaśnieniach do projektu wieloletniej prognozy finansowej złożonego do tutejszej Izby stwierdzono: „Dochody ze sprzedaży oszacowane są na podstawie poniżej przedstawionego wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w roku 2024 w drodze przetargu:

1. ul. Orła Białego (obok Nr 57E) ogranicz.
2. ul. Leśna 4 działki + udz. w dr
3. ul. Fredry
4. ul. Janowska
5. ul. Szabelnia
6. ul. Skowronków
7. ul. Długa
8. ul. Ziętka-Polna
9. ul. Iwaszkiewicz-Kantora
10. ul. Iwaszkiewicza (5 dz.)
11. ul. Sienkiewicza
12. ul. Mieczysława Jastruna
13. ul. Dąbrówki
14. ul. Fabryczna
15. Plac Wolności 7
16. ul. Piaskowa”

Skład Orzekający ocenia jednakże, że planowana w 2024 r. kwota z tytułu sprzedaży majątku może być trudna do uzyskania, a brak realizacji dochodów z tego tytułu będzie wymagał korekty budżetu, w tym rezygnacji z części wydatków.

Ponadto Skład Orzekający zwraca uwagę, że relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2025-2027 kształtuje się na mało bezpiecznym poziomie (różnica pomiędzy planowanym wskaźnikiem spłaty zobowiązań a wskaźnikiem dopuszczalnym wynosi odpowiednio: w 2025 r. - 0,23 pkt%, w 2026 r. - 0,39 pkt% a w 2027 r. - 0,83 pkt%). Dla zobrazowania problemu o którym mowa wyżej, Skład Orzekający dokonał własnych wyliczeń relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych przyjmując zwiększenie wydatków bieżących w latach 2024-2025 o kwoty stanowiące różnicę pomiędzy planowanymi w tych latach wielkościami wynagrodzeń i pochodnych a zaplanowanymi z tego tytułu wydatkami w 2023 r. (z uwzględnieniem wskaźników makroekonomicznych wg. wytycznych Ministerstwa Finansów). Powyższa korekta prognozy powoduje niespełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2025-2026, co oznacza brak możliwości uchwalenia budżetu na 2026 rok.

Dodatkowo szczególne znaczenie ma w tym kontekście planowanie w 2024 r. dalszego zadłużania się Miasta poprzez emisję obligacji na znaczną kwotę 43.000.000,00 zł (z czego ponad 39 mln zł służyć ma pokryciu deficytu budżetowego), przy czym wskaźnik kwoty długu Miasta do planowanych dochodów ogółem będzie stosunkowo wysoki, bowiem na koniec 2024 r. wyniesie 35,4%. Mając na uwadze sformułowane wyżej opinie Skład negatywnie ocenia planowanie dalszego zadłużania się Miasta.

Skład Orzekający jednocześnie zauważa, że charakter niniejszej opinii nie wiąże Kolegium Izby w sprawie decyzji o ewentualnym wszczęciu postępowania nadzorczego wobec uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, która ostatecznie zostanie podjęta przez organ stanowiący Miasta, jak i dla Składu Orzekającego, który na mocy przepisów art. 230 ust 4 ustawy o finansach publicznych na podstawie przyjętej przez Miasto wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej przedstawi opinię w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Skład Orzekający negatywnie ocenił projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Mysłowice.

Od niniejszej uchwały Prezydentowi Miasta Mysłowice przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **w terminie 14 dni** od daty doręczenia.

Przewodnicząca V Składu Orzekającego
Anna Baran